

Aandeel Afrika

Journalist en Afrikakenner Roeland Muskens waagt het erop. Hij kocht aandelen Afrika. Voor IS doet hij een jaar lang verslag van stijgers en dalers.



De alarmbellen rinkelen. Sinds juni gaat mijn aandeel Afrika alleen nog maar naar beneden. Op het hoogtepunt stond de koers op 10,78, sindsdien is het in een rechte lijn naar beneden aan het gaan: nu krijg ik nog 8,61 per aandeel. Meer dan 20 procent omlaag! Waar gaat dat eindigen?

“Ik dacht al dat je met die vraag zou komen”, glimlacht Erik Mauritz, specialist opkomende markten bij dé bank, waar ik mijn aandelen heb gekocht. Erik ziet het gelukkig niet zo somber in. “Dit soort schommelingen is volstrekt normaal bij fondsen in opkomende markten. Niet leuk, wel te verwachten.”

Toch zijn er wel wat structurele factoren te verzinnen waarmee de daling verklaard kan worden, meent Erik. Die vermaledijde Amerikaanse kredietcrisis komt toch om de hoek kijken: “Afrika heeft daar weliswaar niet direct mee te maken, maar door de crisis zijn beleggers huiverig geworden voor risicovolle beleggingen. En investeringen in opkomende markten zijn bij uitstek risicovol. Die doen beleggers nu dus van de hand en daardoor daalt de prijs.” Mooi is dat. Een paar maanden geleden kreeg ik nog te horen dat internationale financiële crises aan Afrika voorbij zouden gaan. Want Afrika was nauwelijks geïntegreerd in het mondiale financiële verkeer. Dat blijkt dus toch tegen te vallen.

En hebben ontwikkelingen in Afrika zelf nog iets met de dalende koersen van doen? “Tja, de toekomst van Zimbabwe blijft natuurlijk ongewis, maar de laatste maanden is daar ook het geweld jegens migranten in Zuid-Afrika bijgekomen. Dat maakt beleggers voorzichtig.”

En de grondstoffenprijzen? Die lijken de laatste paar maanden weer te zakken, nadat de kranten ervan vol stonden dat ze voorlopig alleen maar zouden stijgen. Erik: “Da’s waar, dat speelt waarschijnlijk ook wel een rol. Maar ze staan nog wel erg hoog, hoor, en dat is natuurlijk wel gunstig voor Afrika als grondstoffenleverancier.”

Erik heeft ook nog een opstekertje in petto. Volgens een artikel in de Financial Times gaat China de komende periode weer meer investeren in Afrika en dat kan leiden tot hogere koersen. “Op lange termijn blijft Afrika kansen bieden.” Eerst nog even dit dipje doorkomen. In ieder geval kan niemand meer beweren dat ik geld verdien aan uitbuiting, milieuvervuiling of kinderarbeid. Schrale troost. ROELAND MUSKENS

ACTIE DARFUR

Helikopters naar Sudan

Acteur George Clooney riep al op om helikopters naar Darfur te sturen. Maar nu the Elders, een groep zwaargewichten uit de politiek, zich ook daarvoor inzetten, zou het maar zo kunnen dat binnenkort ook écht helikopters naar de Sudanese provincie gaan.



CrisisAction deed de oproep tot het sturen van achttien helikopters eind juli. Die machines zijn nodig omdat het gebied waar de humanitaire crisis zich afspeelt moeilijk toegankelijk is. Twintig landen, waaronder Italië en India, hebben er ruim voldoende beschikbaar, maar er is er nog geen aangekomen.

Directeur Brendan Cox laat weten dat die aansluiting van the Elders precies is wat zij als actiegroep nodig hadden. "Deze mensen hebben zo veel ervaring op regeringsniveau en zo veel expertise bij conflictantering, dat hun ondersteuning van groot belang is voor de zaak. Het maakt veel meer indruk dan wanneer alleen hulporganisaties 'zeuren om hulp'".

The Elders willen als 'dorpsoudsten' hun ervaring inzetten om van de wereld een betere plek te maken. De groep bevat indrukwekkende namen onder wie oud-presidenten Nelson Mandela, Mary Robinson en Jimmy Carter, en aartsbisschop Desmond Tutu. In hun persbericht stelden ze: 'Het is belachelijk dat er helikopters in hangars staan of meedoen aan vliegshows, terwijl ze levens zouden kunnen redden.' Door de extra druk van mensen als Mandela en Tutu heeft Cox goede hoop dat er sneller tot werkelijke actie wordt overgegaan. "George Clooney is er voor de aandacht bij het grote publiek, the Elders zijn er voor degenen die besluiten nemen."

RENY VAN DER KAMP

WERELDBURGERS

REMITTANCES: EEN DUUR WOORD

JONG & FRIJ



MENSEN T S J A A D

LEF!

Wie: Marie Rose Neloum
Won: de Van Heuven Goedhart Award
Waarom: maakt vrouwen in vluchtelingenkampen in Tsjaad enthousiast voor het koken op zonne-energie

Met 330 dagen zon per jaar leent Tsjaad zich uitstekend voor koken op zonne-energie. Maar wie denkt er in een regio geteisterd door geweld aan het milieu? Marie Rose Neloum heeft die energie. Na een demonstratie van de CookKit door Stichting KoZon, was ze vastbesloten de vrouwen in vluchtelingenkampen bij de grens met Sudan te leren koken op zonnestrallen. Haar inzet werd half juni door Stichting Vluchteling beloond met een cheque van 50.000 euro. "Dankzij dit geld kunnen ook de kooklessen in het vluchtelingenkamp Oure Cassoni, waar 29.000 mensen verblijven, van start gaan", vertelt Marie Rose.

De CookKit is een vouwkaartje beplakt met aluminiumfolie, waarop een pan geplaatst wordt. Door weerkaatsing van zonnestrallen kan de temperatuur in de pan oplopen tot negentig graden. Het is bovendien zó veilig dat de vrouwen er drie uur geen omkijken naar hebben. Een ander groot voordeel van de CookKit is dat vrouwen minder vaak het kamp hoeven te verlaten om hout te sprokkelen. Hout is schaars en het gebeurde maar al te vaak dat de lokale bewoners geweld gebruikten tegen de vluchtelingen. Ook het leven in de kampen is gezelliger geworden: er wordt minder geruzied over brandstof.

Marie Rose maakte van de gelegenheid gebruik om een oproep te doen: "Ik help de vluchtelingen waar ik kan, maar Europa en Amerika moeten helpen de conflicten in Sudan op te lossen."

HANNA HILHORST



HOUDKAP CONGO

Pionieren in de bossen

Greenpeace richt zich steeds sterker op de bossen in de Democratische Republiek Congo. Voor het eerst heeft de organisatie een fulltime vertegenwoordiger in Kinshasa.

De 28-jarige Nederlandse Judith Verweijen vecht tegen houtkap in Kinshasa. Makkelijk is dat niet, in één van de meest vieze steden van het zuidelijke halfrond. Er waren bovendien aanwijzingen dat haar telefoon werd afgetapt, een missie naar één van de provincies werd geblokkeerd en ambtenaren zijn op hun hoede als ze met haar praten. Het is pionieren, vertelt Verweijen in de botanische tuinen in het hart van de hoofdstad. De tuinen hebben verdacht veel weg van een vuilstorplaats, net als de rest van de stad. Verweijen stelt precieze onderwerpen aan de kaak, zoals de kap van tropisch hardhout in het regenwoud van Congo. "Op dit moment worden de houtkapvergunningen door een ministeriële

commissie geëvalueerd", vertelt ze. Veel van deze vergunningen zijn voor de eerste democratische verkiezingen in 2006 oneerlijk verkregen. Volgens Verweijen wil de regering veel van deze contracten witwassen. Ze houdt de vinger aan de pols en heeft contact met lokale organisaties die voor dezelfde doelen strijden. "Wie mag er kappen en wie niet en is dat terecht? En wordt er rekening gehouden met de lokale bevolking?" Het liefst wil Greenpeace dat er helemaal niet meer gekapt wordt, en dat Congo een vergoeding krijgt voor het intact laten van 60 miljoen hectare onge-rept oerwoud.

ELLES VAN GELDER



STROOM NIGERIA

Extra olie-inkomsten



Door de hoge brandstofprijzen verdient Afrika's grootste olieproducent Nigeria nu meer dan ooit aan de olie. De regering wil de extra inkomsten investeren in elektriciteit.

Maar liefst 5,37 miljard dollar, de helft van de extra opbrengst, wordt toegevoegd aan het budget voor het verbeteren van het elektriciteitsnetwerk en het bouwen van nieuwe energiecentrales. Nigeria produceert momenteel jaarlijks slechts ongeveer 3500 megawatt voor 140 miljoen inwoners, terwijl bijvoorbeeld Zuid-Afrika rond de 40.000 megawatt opwekt voor een populatie van 48 miljoen. Onlangs zaten de bewoners van industriestad Lagos nog dagenlang zonder stroom. Toen de huidige president Umaru Yar'Adua vorig jaar aan de macht kwam, beloofde hij de elektriciteitscrisis aan te pakken. Onderdeel van Yar'Adua's plan is het aantrekken van buitenlandse bedrijven die in de energiesector investeren. De onzekere energietoever heeft ervoor gezorgd dat Nigeria's werelds grootste afnemer is van generatoren die op benzine of kerosine werken. Maar door de hoge brandstofprijzen in het eerste deel van dit jaar is deze oplossing steeds minder aantrekkelijk voor de Nigeriaanse bevolking.

CHIDO NWAKANMA, LAGOS

www.africanews.com



Verveling en sensatie

MARCIA LUYTEN

En Rwandese vriend kwam op bezoek in Amsterdam. Toen Deo op het Centraal Station met zijn koffers de trap afliep, struikelde hij. Terwijl hij de hal in tuimelde, snelden mensen toe. Niemand lachte. Deo kon er niet over uit: dat hij niet het middelpunt werd van een schaterende menigte. Was hem dit in Afrika overkomen, dan was hij uitgelachen. Ik denk aan Deo als ik een essay van Cyrille Offermans lees. Het gaat over Nederlandse kinderen die opdringerig zijn en jengelen, over 'brutale, agressieve jongeren die aan God noch gebod een boodschap hebben' en over hun Nederlandse ouders die ongeremd, lomp en egocentrisch zijn. Oorzaak: verveling. "Want ze vervelen zich te pletter, die vervelende jongeren, ze zoeken opwinding die het leven kennelijk niet meer automatisch te bieden heeft." Het is de schuld van de vooruitgang dat we geen echte uitdaging meer treffen. Daarom zoeken we kicks die de lamelijkheid verdrijven. Dat is anders wanneer het leven meer onzekerheden heeft, meent Offermans. Wanneer je afhankelijk bent van de natuur, wanneer je 's morgens niet weet of je 's avonds je kinderen te eten kunt geven, dan dwingt het bestaan zelf je tot inzet van alle krachten. Uganda daagt de essayist uit. Genoeg mensen die leven onder de armoedegrens. Een kind kan sterven aan malaria. De kans op beroving stijgt. Is met de struggle for life de sensatiezucht gestild? Ik kan het moeilijk geloven. Ik sla een serieuze krant open en knal op foto's van vier mannen op een rij, hun afgehakte hoofden langs. De bandieten werden opgepakt voor een overval en een boze menigte hakte hen de kop af. Roddelkrant Red Pepper laat dagelijks onthoofde lijken zien, een pagina verder staan de chicks van de dag. Nu worden kranten wel gelezen door middenklassers die hun leven zeker zijn. Maar juist de mensen die vechten voor hun bestaan zijn de sensatiemakers, zij die onthoofden en houden van leedvermaak.

Marcia Luyten is journalist en publicist. Ze woont met man en twee kinderen in Uganda. www.marcialuyten.nl